

A MAGYAR NYELV ÉRTÉK, AMIT ÉRDEMES MEGTARTANI ÉS ÁPOLNI

A bácskertesi/kupuszinai iskola testvériskolai kapcsolatairól

Három évvel ezelőtt SZABÓ GABRIELLA vezetésével Bácskertesre hívta össze az érdeklődő gyerekeket a Kincses tarisznya elnevezésű vándortábor, amelyen a hazai fogadó gyerekeken kívül részt vett a Vajdaság többi részéből, főleg a szórványból érkező néhány vendéggyermek is, hogy megismerkedjenek egymással, hasznosan töltsék el a nyári szünidő egy részét.

A sikeres tábor nem maradhatott folytatás nélkül, ugyanis nagyon megtetszett szülőknek, gyereknek egyaránt. A helyi József Attila Általános Iskola tanárai, élen az igazgatóval, CSÍKÓS SÁNDORRAL, úgy döntöttek, ha ekkora igény mutatkozik az ilyen jellegű tábor iránt, akkor ők is megpróbálkoznak egy hasonló megszervezésével. Ezzel egy időben a testvériskolai kapcsolatok kialakításával is foglalkozni kezdtek. Először az anyaország felé fordultak, hogy ott találjanak megfelelő kis iskolát, ahol hasonló gondolkodású gyermekekre lelhetnek.

– Három évvel ezelőtt kezdődött az a folyamat, amelynek célja olyan testvériskolai kapcsolatok kialakítása volt, amelyek lehetővé tették mindkét fél számára az országhatárok átlépését – tudtam meg a Bács-Kiskun megyei Kisiskolák Közművelődési Egyesületének elnöknőjétől, PÁLINKÓ GYULÁNÉTÓL. – Ez a kapcsolat először a Délvidék tizenkét magyar iskolájával jelentett szorosabb együttműködést. Ezek az iskolák kapcsolódtak be az egyesület által meghirdetett versenyekbe, szakmai programokba, s ez biztosított lehetőséget többszöri magyarországi látogatásra.

A bácskertesi iskolával a kaskantyúi iskola alakított ki ilyen szoros kapcsolatot, melyhez az ágasegyházi iskola is csatlakozott. Ennek köszönhetően a következő évre a magyarországi résztvevőkkel együtt már nemzetközivé nőtte ki magát a bácskertesi palóc tábor, amely jellegén nem változtatva igyekezett megismertetni a vendéggyerekekkel a helyi szokásokat, népviseletet, kultúrát, zenét. A falu mindennapi életét a családoknál elszállásolt gyerekek közvetlenül megtapasztalhatták, s a tábor programjaiban a vendéggyerekek és a szállást adó hazaiak egyaránt részt vettek. Az iskola pszichológusa szerint ezek a kapcsolatok a gyerekek számára mindenképpen pozitív eseménynek számítanak. Sok gyerek először van több napra távol a szüleitől, ezzel tanulják az önállóságot

is. Itt specifikumnak számít az is, hogy megismerkednek más családok szokásaival, pár napra felveszik az ő életritmusukat.

Tovább folytatva a beszélgetésemet Pálinkó Gyulánéval, az is kiderült, évekkal később merült fel a gondolat, az együttműködést tovább kell szélesíteni. Így jutottak el a Székelyföldre, s találták meg a bögözi általános iskolát, amelyik bekapcsolódott ebbe a munkába.

A múlt évben már a bögözi gyerekek is részt vettek a bácskerteszi, illetve a kaskantyúi táborban. Az ottani iskola igazgatóhelyettese, Pál Tamás, a következőképpen emlékezik vissza a nyári táborozásokra:

– A bögözi gyerekeknek nagy élmény volt a testvériskoláknál tett látogatás, mivel új barátságok szövődtek, bepillantást nyertek a más környezetben élő magyar gyerekek életébe, összehasonlíthatták saját életkörülményeiket az övékével. Felfedezhették, hogy a magyar nyelv érték, amit érdemes megtartani és ápolni, vigyázniuk kell arra, hogy ne helyettesítsék a magyar szavakat román eredetű, a magyar nyelvhasználatba befurakodó szavakkal. A testvériskoláknál tett látogatások iskolánk életében kiemelkedő eseménynek számítanak minden tanévben, melyekre közösen készülünk, és minden diákra ösztönző erővel hat az, hogy azok vehettek részt, akik bizonyították a tanév során.

A beszélgetések során kiderült, nem csak a határon túli magyar gyerekek számára fontos és tanulságos felvenni más iskolák tanulóival a kapcsolatot, hanem a magyarországiaknak is. Ezeknek a találkozásoknak köszönhetően nem lesz kérdés az anyaországi magyar gyerek számára, hogy a határ másik oldalán honann tudnak magyarul az ott lakók. A történelmen változtatni talán nem tudunk, de a gyermekeknek segíthetünk tisztábban látni egy-egy kérdésben.

Hasonlóképpen vélekedik ÁRTIM JÁNOS, az ágasegyházi Széchenyi István Általános Művelődési Központ igazgatója is.

– A közös kulturális, hagyományőrző programok, kirándulások során közel kerültek egymáshoz a gyerekek, nyitottabbak, elfogadóbbak lettek. Fontosnak tartom, hogy a tanulóink és a község lakói is ismerjék meg a határon túli magyarok sorsát, életét. A hagyományok és a kultúránk ápolásában sokat tanulhatunk tőlük.

Természetesen a horvátországi magyarok is meg lettek szólítva, s páran onnan is bekapcsolódtak az itteni, táboron belüli programokba. Nincs még kialakított kapcsolat a kárpátaljai magyarokkal, de a Felvidéken már sikerült felvenni egy magyar iskolával a kapcsolatot – számolt be a fejleményekről a bácskerteszi iskola igazgatója.

A „nagy családhoz” a Szádalmási Általános Iskola csatlakozott, s az idén tavasszal sikerült meglátogatni őket. A kapcsolatot nem elég ösz-

szehezni, annál sokkal fontosabb feladat azt megtartani. A legnagyobb nehézséget az utazási költség biztosítása jelenti, az elszállásolás és az el-látás minimális összegből megoldható, így volt ez a szlovákiai úton is.

A szádalmási igazgatóhelyettes, TAMÁS ERZSÉBET a következőképpen nyilatkozott:

– Fontosnak tartjuk a hagyományainkhoz való kötődést, az anyaországgal és az anyaországtól elszakadt magyarokkal történő kapcsolat-tartást, szélesebb rálátást biztosítva ezáltal gyermekeinknek a világra, amely előnyükre formálhatja a személyiségüket.

Elmondta, nagyon örülnek a látogatásnak, „a kezdeti izgalom és mértéktartás egymás iránt hamar barátságba csapott át. Meglepően közel érezték diákjaink a vajdasági diákokat magukhoz, és ez nagyon jó érzéssel töltött el szülőt és pedagógus egyaránt.”

A bácskertesiek elmondták, mennyire jólesett nekik a nyílt és szí-vélyes fogadtatás, nem gondolták, hogy ilyen rövid idő alatt ennyire közel kerülnek egymáshoz. Tamás Erzsébet is lelkesen számolt be arról, számukra is öröm, hogy a gyerekeik ilyen nyitottnak, vendégszeretőnek, ragaszkodónak bizonyultak, hiszen ezt bizonyos mértékben oktatói-nevelői munkájuk gyümölcsének tekinthetik.

– Kialakult egy kapcsolat a két iskola között, melyet mindenképpen szeretnénk továbbvinni és ápolni. Hasonló érzésű, hasonló helyzetű is-kolákról van szó, tele rokon lelkekkel, akik ki vannak éhezve az egymás iránti szeretetre és barátságra, ami a rohanó világunkban példamutató is lehet a többiek felé.

A bácskertes diákok felfigyeltek a nyelvjárásbeli hasonlóságokra, a természet adta különbségekre, a kedves fogadtatásra. Egyelőre sűrűn váltanak sms-t a két országbeli diákok, kihasználják az internet nyújtotta lehetőségeket. Nyárra tervezik a felvidékiek meghívását, de év közben is vannak események, versenyek, amelyeken találkozni tudnak.

Az, hogy megismerik a gyerekek egymás kultúráját, áttekintést kapnak a másik ország helyzetéről, megpróbálják elfogadni, tolerálni a másikat, megbeszélik a másik országbeli tananyag mennyiségét, ez mind a használható előnyök közé sorolható. Amikor visszahalljuk, hogy a gyermekek viszonyulása a másik országbeli felé pozitív, az siker. Volt rá példa, hogy az iskolát mellőzve a téli vagy éppen a tavaszi szünetben a szülő nem sajnálva pénzt és fáradtságot, a gyermeke kérésére megláto-gatott egy másik családot, így elmondhatjuk, a küldetés teljesült.

A célok elérésében tapasztalataim szerint minden országban a szülő, a falu, a falu papja, vagy azt is mondhatnám, hogy az egész falu egy em-berként mindig mindenben önzetlenül segít. Érdemes a gyermek öröme

és pozitív fejlődése miatt. Jó látni azt is, hogy bárhonnán is induljon haza a vendégcsapat, ott általában szem szárazon nem marad. Kérdezhettem diákokot, tanárt, szülőt, hogy érdemes-e erre áldozni, a válasz minden esetben egyöntetűen igen volt.

Pálinkó Gyuláné a felnőttek, a nevelők részéről úgy gondolja, „mi ennyit tehetünk a Kárpát-medencében élő felnövekvő magyar fiatalok érdekében”.

